Algemene beschouwingen D66 Zevenaar 3 juli 2024

Voorzitter, college, bezoekers op de tribune, mensen thuis en natuurlijk collega raadsleden.
Ik mag dit jaar wederom de Algemene beschouwingen namens de fractie van D66 doen wat ik uiteraard een grote eer vind. De reden is overigens minder eervol want zoals jullie allemaal weten is onze fractievoorzitter Ben van Bindsbergen herstellende van een plotselinge ziekte en kan hij nog niet de gehele vergadering aanwezig zijn, maar vanavond na de schorsing zal hij gelukkig weer aanschuiven overigens heeft hij het grootste gedeelte van deze beschouwing geschreven.

Voorzitter
De eerste helft van de raadsperiode 2022 / 2026 van onze gemeenteraad zit erop.
Terugkijkend zien we dat een deel van het coalitieakkoord en het collegeprogramma inmiddels handen en voeten heeft gekregen.
Een ander belangrijk deel is inmiddels in de stijgers gezet. We zijn hier blij mee.
Waar we op dit moment minder blij mee zijn is dat we na de laatste beschouwingen wederom een oorlog kunnen toevoegen met meer dan gemiddelde impact op onze samenleving. Het zou niet nodig moeten zijn om op gemeentelijk niveau te hoeven verwijzen naar conflicten waar de gemeente als zodanig weinig invloed op kan uitoefenen, maar zoals ik de voorgaande keer al heb aangehaald; de voortdurende oorlog in de Oekraïne raakt de gemeente Zevenaar en haar inwoners wel degelijk. We hebben het voorrecht gehad om voor een aanzienlijke groep Oekraïense vluchtelingen een veilig toevluchtsoord te mogen zijn. En het verdriet ons dat de noodzaak nog steeds bestaat om deze opvangplek te blijven zijn.

Laten we hopen dat het snel vrede komt en dat in ieder geval de betrokken slachtoffers een zelfde vredige rust in hun land zal worden gegund waar onze Nederlandse samenleving al zo lang van profiteert. Een vrede die kennelijk welhaast een luxe schijnt.

Voorzitter,
We hebben in deze zittingsperiode voor het eerst ervaring opgedaan met het werken van een raadsagenda. Het was wennen, het was zoeken, maar D66 is trots op de wijze waarop we hier als raad, gezamenlijk, invulling aan hebben gegeven. Dit geeft vertrouwen voor de toekomst.

De eerlijkheid gebiedt ook om aan te geven dat veel mogelijk was omdat we er financieel goed voor stonden. De grote kostenstijgingen in het sociale domein met name op het gebied van de WMO en de jeugdzorg hebben we met bestaande middelen goed kunnen opvangen.

Helaas zijn de vooruitzichten voor de aankomende jaren minder rooskleurig en dan druk ik mij heel voorzichtig uit. We worden geconfronteerd met ontwikkelingen waarbij steeds meer overheidstaken op het bordje van een gemeente worden gelegd. En de situatie op de arbeidsmarkt maakt dat het steeds moeilijker wordt om het personeelsbestand op peil te houden ook hebben we de afgelopen jaren te maken gehad met een meer dan gemiddelde inflatie. De gevolgen zijn aanzienlijke stijgingen van lonen en prijzen. En tot overmaat van deze beroerde vooruitzichten staan de rijksbijdragen onder enorme druk

Voorzitter regeren is vooruitkijken. Ook al zal het jaar 2025 met relatief kleine maatregelen nog financieel sluitend te krijgen zijn, de financiële situatie van de daaropvolgende jaren ziet er desastreus uit. Het is onze plicht hier rekening mee te houden en hierop te acteren.

D66 is van mening dat de grote financiële uitdagingen niet eenvoudig zijn op te lossen.
Er zal gewerkt moeten worden aan een brede aanpak zoals:

1) Druk opvoeren op de landelijke politiek zodat er voldoende middelen beschikbaar worden gesteld.
2) Trachten taken af te stoten naar andere overheidsorganen zoals het rijk of de provincie
3) Efficiënter werken door inzet van nieuwe automatiseringsontwikkelingen
4) Samenwerkingsverbanden nog beter benutten

Voorzitter,
Met de kennis van nu zullen genoemde maatregelen onvoldoende zijn en het is zeer aannemelijk dat er meer ingrijpende maatregelen nodig zijn. Maatregelen die de inwoners van Zevenaar en de gemeentelijke organisatie zullen treffen
Maatregelen op het gebied van kostenreductie, lastenverhogingen en versobering van dienstverlening. Ingrijpende, maar waarschijnlijk noodzakelijke ontwikkelingen, waar we helaas niet blind voor mogen zijn.
D66 is geen voorstander van lastenverhoging en versobering van dienstverlening. Maar als dergelijke maatregelen noodzakelijk zijn zullen we herin constructief mee blijven denken. We zullen hierbij wel enkele uitgangspunten blijven hanteren waarbij:

1) Invulling geven aan het collegeprogramma de rode draad blijft;
2) Bij noodzakelijk bezuinigingen alle domeinen hieraan zullen bijdragen waarbij het principe: “daar waar de grootste overschrijdingen plaatsvinden zal het hardst worden gesneden” wordt toegepast;
3) De Gemeenschappelijke regelingen niet worden uitgesloten van een mogelijk bezuinigingsopgave;

Voorzitter afsluitend,

We gaan in deze raadsperiode nog 2 jaar met elkaar samenwerken aan al onze doelstellingen. De toekomstige financiële situatie lijkt somber en vraagt om ingrijpende maatregelen. D66 hoopt dat deze raad op dezelfde constructieve wijze kan blijven samenwerken zoals de afgelopen 2 jaar, ook als we in zwaar weer komen. Onze inwoners hebben recht op een raad die juist dan verantwoordelijkheid neemt. Samen met het college zullen wij, als D66 fractie, ons daarvoor inzetten.

Voorzitter de fractie van D66 heeft 2 moties ingediend die ik graag even wil toelichten.
1e Motie: Scheidingshotel
2e Motie: Raadswinkel